

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericéscă, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PREȚIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PREȚIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele sê se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Dilele de serbatóre din Caransebesiu.

(Continuare.)

La cuvântarea Pré Santiei Sale, parintelui Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu, respunse Preasântitul Episcopu diecesan Nicolau Popea, din tronul arhieresc urmatórele :

Prea Sfintite Domnule Episcópe! Prea iubitoru Domni, Frati si Fii spirituali!!

Ati audit cu totii, cele ce ni s'au vestitu astadi prin Pré Sânti'a S'a Domnulu Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu, cá mandataru alu Escelentiei Sale Inaltu Preasfintitului Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanulu.

O di mare, o di de serbatóre, o di de mângaiere si de bucurie sufletésca ni s'a vestitu noue, tuturor filoru binecuvântatei eparchii a Caransebesiului, ba, a-si dice, tuturor credinciosiloru din intrég'a provincia nóstra metropolitana, intru cât eparchi'a Caransebesiului forméza o parte constitutiva a acelei metropolii, si intru cât vedem, cá prin actulu de fatia un'a din cele mai cardinale dispositiuni ale organismului nostru metropolitanu se aduce la indeplinire.

Si cum se nu ne bucurámu, cum se nu ne simtimu noi pe deplin satisfacuti, când vedemu, cá din indurarea lui Dumnedieu si din grati'a Maiestatii Sale Prea Inaltului Imperatu si Rege apostolicu alu nostru Francisc Iosif I. biseric'a Caransebesiului, pana acum vacanta in urm'a trecerei din viétia a vrednicului ei episcopu antecesoru Ioanu Popasu, adi i-si primesce in modu canonicu si legalu pe mirele seu, scaunulu acestu arhierescu pe reprezentantulu seu, eparchi'a pe alesulu seu, prin urmare dorintiele si sperantiele clerului si poporului eparchialu implinirea loru.

Èrá unu timpu, iubitoru ascultatori, nu de multu trecutu, când noue nu ne erá permisu a ne impartesi de asemenea bucurii, cum e cea de adi, când arhieriei nostri nu erau ai nostri, când mam'a nóstra comuna, venerabil'a metropolie, erá ingropata, si fii ei retaceau pe la alte metropolii si episcopii streine ;

când partile constitutive ale acestei metropolii erau dismembrate, imprastiate in tóte partile, fara capu si razimu ; când partea nóstra principala erau jalele si suspinariile :

Au tiner'a nóstra eparchie a Caransebesiului se nu ne póta dá dovada vie despre acestu tristu adeveru ? au ea se nu ne scie spune multe din acele suspinari, — din ale ei proprii suspinari ?

Astfelu inse a fost scrisu in ceriuri, Iub. ascultatori ! La timpulu supremu ne trimise Dumnedieu pe alesulu seu, pe omulu doririloru, care cu toiagulu adeverului si alu dreptátii in mâna cá unu alu doilea Moisi despica negur'a, ce ca unu sloiu de ghiatia ne acoperea, si ne dedù lumina, lovì in pétra si ne deschise isvorulu sciintiei, isbutindu in fine, spriginitu si de alti barbati luminati si iubitori de neamulu loru, a ne desgropá metropolia, a ne recastigá drepturile perdute si a ne reinviá si acésta episcopie binecuvântata a Caransebesiului, dupa cum reinvie seau se renasce unu fenice din a s'a proprie cenusie.

Èta iub. ascultatori, pentru ce am disu, cá diu'a de adi e o di mare, o di de serbatóre, o di de mângaiere si de bucurie sufletésca. Observu inse, cá ea e mare, numai daca si in consecuentiele sale va fi mare si binefacetóre ; ea e di de serbatóre, daca pururea 'si va pastrá farmeculu si vrednici'a de a fi serbatorita ; ea e di de mângaiere, daca nu va incetá a turná balsamu alinatoru in inimele eparchiitoru ; ea e di de bucurie, deca nu va remanea stérpa si efemera, ci va fi vie si lucratóre, o bucurie durabila pentru tóte timpurile viitóre. Astfelu numai póte avé ea intielesulu seu adeveratu. Ast'a-i scopulu, pentru care s'au formatu eparchiile si se instituescu episcopii in biseric'a lui Christosu. Spre acestu sfêrsitu i-se dà episcopului cârj'a in mâna, nu pentru pompa seau marire desiérta, ci cá unu simbolu alu archipastoriei sale, cá o arma morala, cu care se lupte pentru biserică, pentru adeveru si dreptate, pentru binele si fericirea eparchiei incredintiate archipastoriei sale.

E grea si coltiurósa cu adeveratu acésta cale iub. asc., nicidecum imposibila de a se percurge. Nimicu nu e pusu asia de sus, unde virtutea se nă ajunga! Sórtea nóstra e pusa in mánile nóstre. Avem unu organismu bunu, corespundietoru spiritului luminatu alu timpului si tuturoru lipseloru si trebuintieloru nóstre, — unu organismu, pe care noi ni l'am datu nóue, croitu dupa chipulu si asemenarea nóstra. Se ne intocmimu deci lucrările dupa acestu organismu, se remánemu iutre marginile lui si se ne implinimu datorintiele cu scumpetate, si atunci — dar numai atunci! — calea cea coltiurósa va deveni neteda si usióra, intreprinderile nóstre bisericesci, scolare si economice vor avé sporiu si ne vom puté bucurá de un viitoriu placutu si satisfacetiuri.

Incát me privesce pe mine, iub. asc., nefindu eu omulu promisiuniloru nu ve potu promite nescari munti de auru, adeca lucruri imposibile, ce nu atérna dela vointi'a mea; dar atát potu dice cu hotárre: cá eu ve aducu cu mine o inima binevoitóre si o vointia firma de a face si intreprinde tóte, câte vor stá in puterile mele, pentru promovarea afaceriloru diecesane, pentru prosperarea bisericeii si a scólei, pentru binele tuturoru filoru mei spirituali. Rar'a incredere, cu care a-ti binevoitu a me onorá, si pentru care ve rog se primiti multiamirile mele, o voiu sci apretia si raspletí cu asemena incredere, si luându-mi de stea conducetóre in lucrările mele religiositatea si moralitatea, me voiu nisuí a nu remânea, in cele bune, cu nimicu inderetulu bunului si laudatului vostru episcopu Ioanu Popasu.

Binevoiti a me onorá si in viitoriu tot cu aceeaasi incredere si a me sprijini in nisuintiele mele salutare, si atunci se finu siguri, cá increderea nóstra reciproca numai bine va produce pentru diecesa.

Dar, iubitelor ascultatori, se scie cá recunosciti'a e un'a din cele mai frumóse virtuti, pe care Románulu nici odata nu o-a dat uitării; se cuvine deci in acestu momentu serbatorescu se ne aducemu aminte cu recunoscintia despre facatori nostri de bine.

Celu mai mare binefacetoru alu bisericeii nóstre a fost si este Maiestatea Sa Préinaltiatulu Imperatu si Rege apostolicu alu nostru Francisc Iosif I. Cu suirea pe Tronu a Maiestătii Sale o noua era imbucátóre se incepù pentru biserice'a nóstra, gloriosulu Seu Tronu a fost un isvoru de fericire pentru noi, dovada eclatanta despre acestu adeveru e si actulu serbatorescu de adi, a cărui realizare in lini'a prima Maiestătii Sale avem de a-lu multiumi! Cu omagiala supunere si credintia se dicemu deci Dumnedieu se tiena si se ocrotésca scump'a viétia a Maiestătii Sale si a Préinaltei Sale Case imperiale multi ani spre fericirea numeróselor Sale popóre!

Cu mare recunoscintia si multiamire ne semtimu deobligati si Inaltului nostru Regimu, pentru bun'a S'a vointia, ce a documentatu in acésta cauza fatia cu biserice'a nóstra, sprijinindu implinirea dorin-

tieloru poporului nostru diecesanu. Unu adeveru spunu, când dicu, cá Inaltulu Regimu aici a fost la inaltimea chemarii Sale. Se asigurámu deci pre Inaltulu Regimu, cá precum pana acum, asia si in viitoriu noi nu ne vom lasá, cá altii se ne intréca in iubirea catra patrie si in implinirea legiloru ei.

In deobsce este cunoscutu, cá Escelenti'a Sa Inaltu Présántitulu nostru Metropolitu Miron Romanulu, dela inceputu pana in momentulu presentu, a dezvoltatu o activitate esemplara laudabila pentru bunulu succesu alu intregirei eparchiei nóstre a Caransebesiului in modulu, cum s'a intémplat. Scim cu totii, cá Inaltu Présánti'a Sa, neluându in considerare departarea, timpul si starea sanetătii Sale, in-susi a venitu aici spre a conduce in persóna actulu alegerei de episcopu. Primésca Escelenti'a Sa multiumirile nóstre sincere, binecuvéntata se fie recunoscinti'a nóstra!

Nu putiena bunavointia ai aretatu si Présánti'a T'a, Domnule episcópe si Mandataru metropolitanu in caus'a intregirei eparchiei nóstre, prin conclucarea la Sinodulu episcopescu, la chirotonire si acum la instalare. Lungésca-Ti Dumnedieu dilele vietii spre binele bisericeii preste tot si alu eparchiei Présántiei Tale in particularu!

Se aducemu, iubiteloru, multiumirile nóstre calduróse si venerabilului sinodu electoralu, atát in generalu cât si unui'a fie-carui membru in parte, cáci acolo s'a pusu pétr'a fundamentala, de acolo si-luara inceputulu bunu tóte lucrările ulterioére pana chiar in presentu la incoronarea opului. Nu se póte din destulu laudá solidaritatea, ce a domnit la acelu sinodu facéndu-i mare onóre. Binecuvéntate se fie tóte sínódele de felulu acest'a.

In sfersitu se nu ne uitámu, iubiteloru, nici de acei frati bravi ai nostri, cari cá nesce martiri impreuna s'au luptatu si s'au sacrificatu pentru emanciparea bisericeii si pentru crearea organismului celni bunu, ce-lu avem, punendu-se astfeliu basele sindalitatii nóstre bisericesci. Se nu fi fost ei, acei barbati devotati causei nóstre bisericesci — nationale, cu greu ne-am fi potutu bucurá de insemnatatea actului serbatorescu de adi.

Cu aceste simtiemente de dragoste pornite din adênculu inimei mele, ve salutu in acestu momentu serbatorescu, când intáiasi-data amu fericirea a pasi in scaunulu meu archierescu, iubiteloru frati si fii spirituali mari si mici, bogati si seraci, de ori-ce stare si conditiune! implorându binecuvéntarea ceriului preste intrég'a eparchie scutita de Dumnedieu a Caransebesiului, incredintiata archipástoriei mele din indurarea lui Dumnedieu, grati'a Maiestătii Sale si increderea poporului nostru diecesanu. Dée Dumnedieu, se domnésca pacea, dragostea si armoni'a intre noi, si atunci urmele actului de adi vor fi afundu brazdate in agrulu nostru diecesanu si numele lui cu litere de auru va fi scrise in analele Sfintei episcopii a Caransebesiului! Ceea-ce din inima dorescu se fie. Aminu!

Atât la cetirea diplomei regale si a gramatei metropolitane cât si la ambele cuvântări credinciosii din biserică au eruptu de repetite ori in puternice „se traésca.“

Dupa terminarea actului de intronisatiune Pré Sântitulu Episcopu instalatu, imbracatu prin preotimea asistentă in ornatele archieresce, a oficiatu sânt'a liturgie.

Ceremoni'a intronisatiunei si serviciulu divin u au duratu dela 9—12 ôre, si desi in aerulu liberu cât si in biserică căldur'a era aprôpe nesuferibila, cu tôte acestea biserică a fostu plinu indesata de unu publicu alesu dela inceputu pana la fine.

Dupa sosirea Archiereiloru in resiedintia s'au inceputu presentările deputatiunilor: consistoriulu, comitelesupremu, reprezentantii armatei, deputatiunea comitatensă si aceea a orasiului, reuniunile, protopresviteratele si persônele singlarice, ceace a duratu pana dupa 2 ôre d. a.

Prânzulu festivu

La prânzulu festivu la 3 ôre d. m. Pré Sântitulu Domnu Episcopu Nicolau Popea a fostu inviatu aprôpe 200 de persône distinse din diecesa, dintre cari au luat parte 120. Prânzulu s'au datu in hotelulu Lichtneckert cu urmatoriulu „Menu“: supă bruna, supă alba, morun cu mayonaise, căpřiăra cu pastete, pudding cu chocolade si chaudiere, friptura cu salata verde si cu compotu frances, placinta cu mere, prajituri cu pôme, brânza, inghietata, cafea négra, vinu rosu, albu si champania. Mâncările au fostu bine gatite. Serviciulu promptu si otelierulu Lichtneckert merita tóta laud'a.

Primulu toastu l'a purtatu P. S. S. dlu Episcopu Nicolau Popea, in sanatatea Maj. Sale si a casei domnitôre. Societatea intréga l'a ascultat stându si respondiendu cu entusiasmata urări de „se traésca.“ Alu 2-lea toastu l'a purtatu Pré Sânti'a S'a dlu Episcopu alu Aradului Ioan Metianu in sanatatea guvernului; alu 3-lea toastu l'a purtatu Pré S. S'a dlu Popea in sanatatea Escelentiei Sale a dlui Metropolitu Mironu Romanulu si pentru mandatarulu metr. In. P. S. S. dlu Episcopu alu Aradului Ioan Metianu, la cari societatea asemenea a respunsu cu unanimu „se traésca.“ alu 4-lea toastu l'a purtatu dlu V. Babesiu pentru sanatatea prosperarea si „glori'a armatei austro-ungare.“ „Hoch, éljen si se traésca“ intreitu. Alu 5-lea toastu l'a purtatu ilustr. dnu Alexandru Mocsonyi in sanatatea nou alesului si serbatoritulu Episcopu Nicolau Popea. Toastulu seu fu scurtu, dar a cuprinsu totu ce lumea voiă se scie, adeca: meritele alesului, motivele, pentru cari sinodulu electoralu si-a pusu increderea in alesulu seu si in fine a schitiatu si sperantiele, ce dieces'a le léga de noulu Episcopu. Éta pe scurtu sensulu toastului dlui Al. Mocsonyi:

Sinodulu electoralu a respectatu sciintiele si virtutiles alesului. Garant'i'a nóstra pentru viitoru, este trecutul alesului. Sinodulu n'a esperiatu despre alesulu, că in viét'i'a s'a ar fi umblatu *ca prin merite laterale sè se faca demnu in biserică.* — Politic'a cea mai buna a noulu episcopu va fi aceea, — că se *nu faca nici o politică.* Sinodulu electoralu si dieces'a nu astépta alt'a dela episcopu decât — se lumineze si cultiveze poporul. — Aplause intreite urmara din partea meseniloru. A mai toastatu Reverendisimulu Dnu protosincelu Filaretu Must'a in numele clerului si poporulu diecesei tot pentru pré Sântitulu Dnu Episcopu Nicolae Popea. Au urmatu apoi unu toastu rostitu in limb'a magiara din partea Dlui protopop Filipu Adamu in sanatatea Ilustritătii Sale Dlui comite supremu F. de Iakabffy. Toastulu dlui vice-colonelu Preiss in sanatatea preotimei gr. or. române; toastulu dlui protonotariu comitatensu in numele municipiului pentru sanatatea Pré Sântiei Sale a dlui Episcopu Popea. Dlu Episcopu alu Aradului a toastatu in fine pentru „stelele nóstre conducetóre in timpurile grele.“ DD. Mocsonyi, si

cu acestea s'a finitu sirulu toastelor. S'au cetitu depe siele de felicitare: dela DD. episcopu rom. cat. alu Timisiorii, alu Escel. Sale metropolitulu Mironu, alu Escel. Sale dlui comandantu alu corpului de armata din Timisior'a, alu episcopulu serbescu alu Timisiorii, alu Ilustr. Sale Dlui Dr. Victor Mihály din Lugosiu, — dela DD. generalu-major Seraciuu, avocatulu Ungurianu, comitelesupremu alu comitatului si orasiului Timisior'a, o oda scrisa in limb'a latina de venerabilulu betranu D. Almasianu, profesorulu emeritu in Brasiovu si multe altele, ce le vomu publică in numerulu viitoru.

Concertulu.

Incât despre concertulu impreunatu cu dansu, aranjiate totu din incidentulu indicatu că parte sociala a acestui actu solemn, care incheia sirulu festivitatiloru, — cu dreptu se pôte dice, că festivu au fostu inceputulu, festivu si imosantu decursulu, festivu au fostu si finitul Dar nici nu se putea alcum, căci acum era timpul, ca pe de o parte reuniunea de cântări a granicieriloru pe langa sustienerea reputatiunei ei naintea celoru ce o cunosc, prin primulu seu debutu naintea Ilustritătii Sale că patronu alu Reuniunei, se-si asigure garantia si protectie; ér de alta parte comitetulu aranjiatoru, tineretulu au nisuitu se dea dovada celoru presenti, ca la tóta ocaziunea sciu se satisfaca justele asteptari.

La timpul anunciatu pentru inceperea concertului, scopulu maretiu, speranti'a unei seri de distractie si timpulu seninu au adunatu unu publicu atât de numeros, încât gradin'a dela pomulu verde, de era inca odata asia de mare, totusi nu devenea prea spatiôsă pentru publiculu considerabilu, ce se totu adună. Contingentulu acest'a se spori si prin participarea a mai multoru familii distinse neromâne din locu; observându-se cu placere câte-va dame si in costumulu nationalu, cari formau o variatiune placuta in armoni'a celoralalte costumuri.

Se face deodata tacere si programulu se incepe cu innulu ocasionalu. Piesele in genere au fostu precisu executate, cu deosebire inse pies'a ultima „Stéu'a României“ a seceratu aplause frenetice, asia, ca a trebuitu sè se repetiésca, punendu in admirare pe toti acei'a, câti au luat parte la acésta petrecere.

Imediatu dupa seversirea programului se incepù dantiulu insirându-se parechile in pitorésc'a si romantic'a „Hora dela Sina'i'a,“ in forma de buchetu asia ca rondulu violiloru jucatori si a sprintenelor jucatóre mai numai inca-pea in rondulu de dantiu alu gradinei. Astfelu cei teneri dantiându, cei betrani si neromani privindu cu placere, deodata se respandesce scirea, că Pré Sânti'a Sa vine. Privirile publicului se îndrépta spre usi'a gradinei, entusiasmulu e la culme, corulu reuniunei de cântări se postéza si dupa câte-va momente ilustrulu prelatu insotitu de Pré Cuviosi'a S'a Parintele protosincelu F. Musta intre urări entusiasmata de se traésca intra in gradina, ér corulu lu saluta cu unu puternicu cântu de „multi ani“ si cu intonarea innului ocasionalu. Pare că o putere supra naturala inspirase si pe coristi nostri, căci ca prin farmecu mai multu ca alta data armoniau in sonanti'a vócei, mai insufletiti ca totdeuna emulau in art'a cântării. Éra dupa-ce Ilustritatea S'a petrecu câte-va momente privindu si joculu tot in urări de se traésca parasi gradin'a. Dupa indepartarea Inaltului ôspe se reincepu érasii ordinea de dantiu statorita in programa cu insufetire din ce in ce totu mai potentiata, continuându-se asia pana in versatulu zoriloru ducându toti cei presenti o suveniru fôrte placut, dela acésta petrecere ca parte întregitóre a festivitatiloru acestor'a memorabile.

Innoirea vietii prin rugaciune.

Este o vorba veche, ca dacă n'aru fi pecate in lume, n'aru fi nici necazuri, nici durere.

Dar in lume sunt pecate multe, si cu pacatele se inmultiescu necazurile.

In necazuri si in durere cunósee omulu mai bine pre Dumnedieu, pentru ca numai in Ddieu afla omulu necajitu mangaiare, scutu si acoperementu ; ér mijloculu principalu, la carele recurgem in o astfelu de situatiune este rugaciunea cu credintia si din inima curata. Pecatulu, fia elu de ori ce natura, provine din lips'a omului de taria morala intru a resistá multeloru ispite ale vietii.

Inim'a si spiritulu omului crestinu este in o lupta nentrupta cu animalitatea fiintiei sale proprii, si biruinti'a in acésta lupta i-o da omului numai tari'a s'a morala, ajutata de prevedinti'a dumnedieesca. Dar omulu adese ori sucumbe, si se lasa a fi biruit in acésta lupta de propriile sale slabitiuni, cade in pecatu cu voia, seau fara voia, si prin pecatu in necazu.

Fiecare necazu indémna pre omu in mesura mai mare, seau mai mica la desperatiune ; si numai in stare de necazu se vede, si se cunósee, daca si incát este cinev'a crestinu, si incát pórtá in inim'a s'a semnulu crucii, semnulu biruintii crestinismului. Necazulu este o pedépsa trimisa de Ddieu omului nu cá se-lu omóre, ci cá se-lu mantúiesca prin indreptare, si respective prin innoirea vietii.

Viéti'a este o cale lunga si necunoscuta, pentru ca nimenea uu póte se ne spuna, ce ne va aduce diu'a de mane. Cu fiecare minutu detori suntem inse noi ómenii se-ne emancipámu de pecate si slabitiuni, si se ne facem mai capaci, mai destoinici intru a face binele ; ér conducetoriulu nostru pre acésta cale este rugaciunea.

In rugatiune si prin rugatiune vorbesce omulu cu Ddieu, in rugaciune si-spune omulu parintelui seu celui cerescu durerile si necazurile sale, in rugaciune se aréta, si se dovedesce pre sene omulu, daca voiesce, sè se emancipeze de slabiciunile, cari lu-apésá la pamentu, pentru cá sè se póta inaltá la ceriuri.

Intru acést'a consta misteriuulu si puterea rugaciunii, intru acést'a consta innoirea vietii prin rugaciune.

* * *

Ne-am opritu aici, pentru cá in cele ce urméza, se ne aruncám de nou privirea preste biseric'a si poporulu romanu din aceste párti.

Nu este destul de bine, cum este. Nu suntem destul de bine cum suntem !

Ne succedu multe in viéti'a nóstra publica. Sunt inse, si in acelasi timp voru fi multe, cari remanu nesuccese. Si mai pre sus de tóte nu ne-a succesu in mesura trebuintiósá se facem din biseric'a aceea, ce este ea menita pentru noi si pentru toti : scu-

tulu si anghir'a cea tare menita a conduce poporulu credintiosu la viétiá si fericire pre tóte terenele vietii.

Pentru ce acést'a ?

Au dóra nu mai dámu noi seama lui Ddieu de ceea ce facemu ? Au dóra nu ne mai innoimu noi prin rugaciune ? Au dóra nu mai cantám noi in rugaciunile nóstre cuvintele psalmistului : „innoise-voru cá ale vulturului teneretiele mele“ ?

Este multa trebuintia in biseric'a si in sinulu neamului nostru de innoire, de intinerirea teneretieloru si barbatiei nóstre, pentru ca mai este inca, si póte ca se va fi mai gasindu intru noi din acelu pecatu stremosiescu, pre carele poetulu redescaptárii la timbratu cu cuvintele : „pre voi ve nimicira a pismei reutate.“

A fost fórté grea judecat'a poetului, cand a exprimat aceste cuvinte, dar classicitatea lui a doveditu, ca a avut dreptate.

Sunt acum 40 de ani de atunci, si pecatulu imputat de buna seama a perdut din puterea si tari'a lui de odinióra.

Nu se va fi sterpit inse dóra de totu, si pana cand nu se va sterpi, nu este bine.

Mijloculu ?

Innoirea prin rogatiune, intinerirea prin ridicarea mintii si inimii nóstre catra Dumnedieu.

In viéti'a animaleloru leulu representéza tari'a, vulturulu energi'a, sierpele intieptiunea, porumbulu blandeti'a si bunatatea !

De acestea vom fi avend trebuintia. Celu mai bogatu omu din lume este celu ce le are pre acestea tóte ; dar la tóta acésta bogatia a bogatieloru lumii acestei'a conduce pre omu numai rugaciunea.

Este tare omulu, carele se róga, pentru ca Domnulu este cu densulu.

Este energicu omulu, carele se róga, pentru ca nadejdea in ajutoriulu Domnului nu-lu parascesce nici odata.

Este intieptu omulu, carele se róga, pentru ca Domnulu este isvorulu si intieptiunea intieptiuniloru.

Este blandu si bunu omulu, carele se róga, pentru ca Domnulu i-spune : „invetiati dela mine ca blandu sum si smeritu cu inim'a.“

Intru acést'a consta tóta legea si prorocii : innoirea si intinerirea omului prin rugatiune.

Epistolele parochului betranu.

VII.

Iubite nepóte ! Am cetitu in fói'a Dtale, ca veneratulu consistoriu a scrisu concursu pentru dóne posturi vacante de protopopu, pentru alu Aradului si alu Banat-Comlosiului. Eu unulu amu noroculu, ca nu sum nici candidat, nici alegatoriu de protopopu, si repetiescu si intonezu si pentru a dou'a óra, ca me semtu norocosu pentru acést'a pentru ca ast-

feliu n'am nici temere, ca voui picá, si voui remané nebagatu in seama la alegere — si de alta parte nu am nici respundere pentru votulu, pre carele l'asi aruncá la alegere in urna pentru cutare candidat, daca asi fi alegatoriu.

Sum si eu unu preotu alu bisericei mele si am si eu cá toti fii bisericei dorinti'a se vedu, ca in amendoue tractele vacante alegerea se fia cea mai nimerita.

Se vorbesce ca aru fi multi concurenti, cari s'au insinuat de petitori pentru posturile de protopresviteri, si despre toti aud, ca sunt ómeni cu carte si cu invetiaturi frumóse. Va se dica alegatoriulu póte se aléga din cei multi buni pre celu mai bunu. Eu nu cunosc pre nici unulu dintre candidati, si tocm'a pentru acést'a m'am incumetatu a-ti scrie acésta epistola, pentru ca credu, ca nu voui fi de feliu preocupatu nici pentru unulu, nici pentru altulu dintre concurenti; si aducendu-mi aminte, ca dieiti'a dreptatii este pingata inca din betrani legata la ochi, me magulescu cu speranti'a, ca voui poté fi si eu dreptu in apretiiarile mele.

Eu numai un'a sciu, ca amendoue tractele protopresviterale au trebuintia de protopop dupa rónduél'a lui Melchisedecu, de protopopu, carele se fia omulu bisericei, omulu lui Dumnedieu si omulu poporului.

Astfelu de ómeni sunt de buna seama toti concurentii. Vorb'a este numai, cá alesii se fia dintre cei chiamati cei dantaiu chiamati.

Cari se fia inse cei chiamati la apostoli'a acést'a?

Astadi, asia credu eu, ca la acésta intrebare nu póte se respunda nimenea, nici recurentii, nici alegatorii, pentru ca inca n'a venitu ceasulu loru nici pentru unii, nici pentru altii, cá sè se pronuncie. La acésta intrebare va poté se respunda numai sínódele electorali atunci cand gandindu la Ddiu alegatorii voru dice, in inim'a loru cá si ódinióra Petru Apostolulu: „Tu Dómne, care cunosci inimile tuturoru, aréta pre unulu dintre acesti'a, carele se iea asupra-si sarcin'a slujbei si apostoliei tale.“

Este frumósa positiunea, carea o ocupa protopopulu in organismulu bisericei. Protopopulu este siefulu unui tractu, indreptatoriulu pretimei, povetiutoriulu poporului si sentinel'a bisericei lui Christosu in tractulu seu.

Acésta frumsetia a slujbei si a stáarii este inse impreunata cu grea respundere inaintea lui Dumnedieu si a ómeniloru. Si omulu cu inima, si omulu de inima crestinesca atunci, cand primesce o astfelu de functiune, totdeun'a se intréba, ca óre poté-va elu se si corespunda sarcinei si jugului celui greu, pre carele lu-ia asupra umeriloru sei. In acést'a intrebare se afla depusu punctulu de greutate alu temerii ce o au candidatii, cari s'au insinuat pentru postulu de protopresviteru. Eu sum sigur, ca toti cei ce s'au insinuat la acésta slujba, o au facutu numai din indemnulu, cá se póta slují mai multu si mai

bine sfíntei bisericei si poporului credinciosu. Si astfelu fiindu, positiunea alegatoriloru este usióra, deórece nici unulu dintre candidati nu se póte superá, daca cutare alegatoriu nu va fi votatu pre densulu. Dar cu atát este mai grea pusetiunea alegatoriului din altu punctu de manecare, cand adeca gandesce la respunderea, pre carea o iea pentru votulu seu inaintea lui Dumnedieu si a ómeniloru, pentru ca daca prin votulu lui va contribuí, cá alegerea se fia nimerita, atunci inim'a s'a este liniscita, ér daca nu, atunci consciinti'a lu-va mustrá cât va traí, pentru ca n'a avutu destula prevedere si destula grije.

Mai este inse unu lucru de capetenia, carele vine in cumpana, cand este verb'a de alegeri. Dupa legea nóstra bisericesca alegerea se incepe cu chiamarea duchului sfantu, si cu impreuna lucrarea lui Dumnedieu.

Si Ddiu totdeun'a a ingrijitu de sfant'a s'a biserica. Si deci eu amu nadejde buna, ca si aceste alegeri voru fi nimerite, daca ómenii chiamati a alege voru gandí la Dumnedieu cand vor depune votulu loru in urn'a de alegere.

Regulament

pentru inactivarea si administrarea fondatiunei scolarie „Zacharia Mihocu si Ecaterin'a Papp.“

§. 1. Fondatiunea acést'a, pe temeiul testamentului fericitilor fondatori, se numesce „Fondatiunea lui Zacharia Mihocu si Ecaterin'a Papp.“

§. 2. Averele acestei fondatiuni consta din un capital de 4000 fl. adeca: patru mii de florini, testati de catra fericitii fondatori, decretati si primiti prin act judecatoresc spre acestu scop.

§. 3. Scopul acestei fondatiuni, in conformitate cu dispositiunile testamentale, este ajutorarea tinerilor románi de religiunea greco-orientala, distinsi prin purtare morala religiósá si prin progresul in studie, cari vor studiá in gimnasiul din Beiusiu, si vor dovedi, cá sunt lipsiti de midilócele materiale trebuintióse.

§. 4. Administrarea si manipularea acestei fondatiuni se conduce din partea Consistoriului gr. or. român din Oradea-mare, ér control'a o va eserciá Sinodul Eparchial.

§. 5. Consistoriul concrediut cu manipularea si administrarea fondatiunei presinte are datorinti'a d'a administrá capitalul acestei fondatiuni in mod fructificator, dar cu astfelu de precautiune, ca esistinti'a capitalului foundational se nu devina nici odata periclitata.

§. 6. La cas, déca din capitalul fondatiunei s'ar acordá imprumuturi private la particulari, pe lángha ipoteca pupilara, Consistoriul la votarea si validitatea acelor imprumuturi va avé a se conformá in tóte regulamentul sinodal, votatu pentru administrarea fondurilor comune diecesane.

§. 7. Consistoriul cu finea fie-carui an solar va presentá Sinodului eparchial socóta regulata si documentata, despre administrarea acestei fondatiuni.

§. 8. Inactivarea, adeca punerea in lucrare a acestei fondatiuni, se incepe cu anul scolastic 1889/90.

§. 9. Din venitele de interese ale capitalului foundational, se vor conferi de ocamdata pe an patru stipendie, anuali de câte 40 fl. adeca: patrudieci florini, — inse sporindu-se venitele, se va poté redicá sum'a stipendiului pâna la 50 (cincidieci) florini, si se va poté spori si numerul stipendiilor intre marginile venitelor.

§. 10. Spre scopul conferirii stipendiilor, Consistoriul gr. or. rom. din Oradea-mare, inainte de inceputul anului scolastic, in lun'a lui August va avé a escrie concurs, si a-lu publicá in fói'a diecesana, eventualminte in alta fói'a romanésca mai din apropiere, — éra acest concurs, cu inceputul anului scolastic, va fi a se comunicá si nemidilocit tinerimei studiöse la gimnasiul din Beiusiu, prin catichetul nostru de acolo.

§. 11. Dela competintii pentru aceste stipendii sunt a se pretinde conditiunile urmatóre :

- a) Estrasu de botez;
- b) Testimoniu despre progresul facut in studie in anul precedent scolastic;
- c) Atestat de seracia dela antisti'a comunala, si dela oficiul parochial, unde apartiene recurintele.

§. 12. Stipendiele se vor conferi acelor studenti romani, de religiunea gr. or. dela gimnasiul din Beiusiu cari, pe lânga seracia, vor dovedi cel mai bun progres in studie.

§. 13. Deliberarea asupra conferirii stipendiilor este a se face in lun'a Septemvrie a fiecáru an.

§. 14. Stipendiele votate se vor eliberá si se vor poté ridicá la cass'a consistoriala pe lânga cuitantia, in dóne rate egale, si adeca: 20 fl. la 15. Octomvrie, éra ceialalti 20 fl. la 15. Februariu, a fie-cáru an scolastic.

§. 15. Cuitantiele, despre ratele stipendiale vor fi a se vidimá de catra dirigintele gimnasial, si de catra catichetul nostru dela acel gimnasiu.

§. 16. Stipendiele sunt a se conferi odata pentru durat'a studiului in gimnasiul din Beiusiu, inse stipendiatii, cu finea anului scolastic pâna la 1. August, vor avé a-si presentá testimoniile la Consistoriul nostru din Oradea-mare, spre a dovedi progresul facut.

§. 17. Calculul neindestulitoriu din cutare studiu, séu portarea morala religiösa nemultumitoria, parasirea religiunii gr. orientali ori devenirea la vre-o avere, din carea respectivul se va poté sustiené, — vor produce perderea stipendiului avut din acésta fondatiune.

§. 18. Spre scopul de a se poté controlá starea materiala a fie-cáru stipendiat, cu finea anului, si adeca de odata cu presentarea testimoniuului scolastic, stipendiatii sunt indetorati a produce si atestat

de seracie, dela antisti'a comunala si oficiul parochial competente din acel an.

§. 19. Acest regulament intra in vigóre indata dupa votare si publicare.

Nr. 136. Acest Regulament l'a votat Sinodul eparchial gr. or. rom. din Arad, in siedinti'a dela 18/30. Aprilie 1889. sub Nr. 49/1889.

Ioan Metian, m. p.

Episcop.

Ignatiu Papp, m. p.

protonotariu sinodal.

D i v e r s e.

* *Pré Santi'a S'a*, parintele Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu a rentorsu Vineri'a trecuta deplin sanatosu dela bãile herculane, unde a petrecutu câteva dile pentru cautarea sanatãtii.

* *A XXV-a programa a gimnastului* romanu ortodocsu din Brasiovu contine unu cuventu memorativu, tienutu de profesorulu Ioanu Pope'a, asupra vietii si activitatii fericitului intru aducere aminte directoru gimnasialu Dr. Ioanu Mesiota, si date scolarie referitörie la anul scolasticu 1888/9. Domnulu profesorulu Ioan Pope'a a facutu unu bunu servitiu istoriei desvoltãrii nóstre nationale, publicandu o scurta, dar instructiva si semburösa schitia asupra unui apostolu alu scóleloru centrale romane din Brasiovu, alu caroru spiritu si inima a fost odiniöra directorulu Mesiota. Reservandu-ne a-ne ocupá intr'unu articlu specialu despre acestu interesantu sujetu, amintim de asta data din acésta programa, ca numerulu scolariloru inmatriculati la scólele centrale din Brasiovu in anul 1888,9 a fost, la gimnasiu: 246, la scól'a reala 118, la scól'a comerciala 32, la scól'a primara de copiii 311, la scól'a de fete 212, la scól'a de repetitiune de copii 27, la scól'a de repetitiune de fete 47. Sum'a 993. Bibliotec'a gimnastului s'a inmultitu in decursulu anului trecutu cu 156 opuri. Anulu scolasticu se incepe la 1. Septemvre cal. vechiu.

* *Avisu*. In parochi'a ort. româna diu Aradul Gáj pote fi aplicatu unu pedagogu absolutu ca adiuntu invetiatorescu. Conditiunile de acceptare le póte primi ori cine — carele va reflectá dela subscrisulu. Vasiliu Olariu, preotu ort. român.

* *Tinerimea rom. din Giula*. (B.-Gyula, Cttul Bichisiului) si juru la 4. August a. c. s. nou in sal'a dela Ospataria „Korona“ in favorulu scóleloru rom. din locu, va arangia unu Concertu impreunatu cu joen, cu urmatóre: Programa. 1. „Cuventu de deschidere“ de Alesandru Popoviciu cler. de an. III-le. — 2. „Trecui Valea“ de I. Muresianu, coru mist. esecutatu de corulu vocalu. — 3. „Serenada“ de Marsrhner coru barb. — 4. „Iusia, ca contrariul fericirii in viati'a conjugala“, de D. Voniga cler. an. III-le. — 5. „O rugatiune“ duetu de Constantinu Chiricescu, esecutata de Dnii Ioanu Ionescu si Alesandru Popoviciu. — 6. „Hora Sinai“ coru mist. esecutata de corulu vocalu. — 7. „Calaul“ poiesie de Ioanu Vulcanu, decl. de Alesandru Popoviciu, conducatoriulu corului. — 8. Din „Siediatore“ de I. Vidu, esecutata de corulu vocalu.

Concursu.

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca class'a a II-a de baieti si pe scól'a de fete gr. or. rom. din **B. Comlosiu**, (Cottulu Torontál inspectoratulu B. Comlosiu) cu terminu de **30 de zile dela prim'a publicare**.

I. Emolumintele impreunate cu class'a a II-a de baieti sunt: 500 fl. v. a. bani — 2 lantie pamentu aratoriu de prim'a classa: — cortelu liberu cu 2 chilii, cuina, camara, pivnitia, grajdu si gradina de legumi la scól'a; 3 stangeni de paie pentru scóla si 3 stengini pentru docinte, — si dela inmormentári, déca va fi pofitu 40 cr.

II. Emolumintele invetiatórei la scól'a de fete sunt: 300 fl. v. a. bani gata; cortelu liberu cu 2 chilii, cuina, camara si grajdu pentru vaci si porci; — 3 stengeni de paie pe sém'a invetiatórei si 3 stengini pe sém'a scólei, si o jumetate de gradina cu 800° la scóla.

Invetiatorii pricepatori de note, carii sciu conduce corulu vocalu voru fi preferiti.

Doritorii de a ocupá aceste posturi sunt avisati a-si substerne recursurile M. O. Domnu inspectoru scolaru **Paulu Tempea** in Nagy-Torák, per Nagy-Becskerek, instruite conformu statutului organicu si a regulamentului pentru administrarea invetiamentului, pana la terminulu indicatu si a se presentá in vre-o Dumineca seau serbatóre la biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu, si spre a face cunoscintia cu poporulu.

B.-Comlosiu la 9 Iuliu 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **PAULU TEMPEA**, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

La postulu invetiatorescu gr. or. din **Bochi'a-Banesci**, se escrie concursu cu terminu de alegere in **15 August v. a. c.**, dotatiunea este:

I. Dela comun'a Bochi'a, a) in bani gat'a 100 fl. v. a., b) trei stangeni de lemne, — quartiru si gradina pentru legume.

II. Dela comun'a Banesci, a) in bani gat'a 50 fl. v. a., b) doi stangeni de lemne pentru incaldit, c) patru cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucuruzu, d) 50 portiuni de fênu.

Doritorii de a ocupá acestu postu se-si adreseze suplicele ajustate cu documentele recerute la subsemnatulu in Ucurisiu (Ókrös), pana la terminulu indicatu pentru alegere.

Ucurisiu, 10. Iuliu 1889.

Pentru comitetulu parochial gr. or.:

Petru Suciú, m. p.

ppresviterulu gr. or. al Belinlui.

—□—

Pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a prima din **San-Nicolaulu micu**, conform decisului venerabilului consistoriu aradanu dto 22. Iunie a. c. Nr. 2601 se escrie concursu *) cu terminu de **30 de zile dela prim'a publicare**.

Emolumentele impreunate cu acésta parochia sunt: un'a sesiune de pamentu, birulu preotiescu si stolele usuete, respective 80 de litre de grâu dupa sesiune, dela $\frac{1}{2}$ sesiune 40 litre, dela $\frac{1}{4}$ sesiune 20 litre, ér dela jeleri cu casa câte 10 litre de grâu, seau 50 cr. in bani, ér stolele se voru solvi dupa norm'a stolara, votata de consistoriulu si sinodulu eparchialu aradanu; precum si folosirea intravilanului parochialu si 2 gradini estravilane, — din cari emolumente alegendulu preotu va dá in terminu de unu anu jumetate veduvei preotese remasa dupa

*) In urm'a dispunetionii venerabilului Consistoriu aradanu dto 14/26. Iulie a. c. Nru 2917 concursulu de facia s'a rectificatu in form'a, in carea se publica acum. Redactiunea.

repositulu preotu Nicolau Bogdanu; ér preotului deficiente Vincentiu Miatovicu va dá jumetate din biru si stola din parochi'a fosta a acestui'a, si acum redusa conform decisului consistorialu de sub Nr. 1453 ex 1878.

Doritorii de a ocupá acésta parochia si-voru substerne recursurile loru adresate comitetului parochialu si instruite cu documentele de calificatiune pentru parochii de clas'a prima subscrisului protopresviteru pana la terminulu iudicatu, si totu de odata se voru presentá in vre o Dumineca, seau serbatóre in sant'a biserica spre a-si aretá desteritatea in rituale si predica.

San-Nicolaulu micu in 2/14. Iuliu 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **VOICU HAMSEA**, m. p. protopresviteru.

—□—

Pe statiunea nou infiintata de fete cu invetiátóre din Opidulu **San-Nicolaulu mare**, Comitatulu Torontalului, se publica concursu pana la **6/18 Augustu anu curentu**.

Emoluminte sunt: Salariu 350 fl. pentru conferintia 12 fl. pausialu de scrisu 3 fl. 5 orgii lemne de focu din care se va incaldii si scóla. Dupa edificarea scólei cortelu in natura éra pana atunci sub acestu titlu 50 fl. la anu.

Recurentele au se produca:

1. Testimoniu de calificatiune si esamenulu din limba magiara.

2. Din partea concernintelui Consistoriu diecesanu adeverintia despre sporiulu de pana acumu — si conduita morala.

3. Testimoniu separatu despre desteritate in lucrulu de mana.

4. Adeverintia despre capacitatea de a potea propune si cantarile rituale.

Recursele astfeliu ajustate se se adresiedie Comitetului parochialu romanu in Nagy-Szent-Miklós; — avendu totodata recurentele a-se infatisiá si in persóna.

San Nicolaulu-mare, 2/14. Iuliu 1889.

Din insarcinarea Comitetului parochialu gr. or. romanu:

Svetoniu Petrovicu, m. p.
parochn cá presiedinte.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca vacanta din **Cerneteazu**, cu terminu de alegere pe **6/18. August a. c.**

Emolumintele anuali sunt: 172 fl. v. a., pausial pentru scripturistica 3 fl., pentru conferintie 3 fl., 50 meti grâu, 6 orgii de lemne, — pentru in caldirea salei de invetiamentu se va ingriji separat comun'a bisericésca, quartiru liber cu $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina intravilana si $\frac{1}{2}$ jugeru estravilana, 4 jugere de pamentu, dela inmormentariile unde va fi pofitu 50 cr.

Recursele ajustate in conformitate cu legea si statulu nostru organicu, se se substérna parintelui inspectoru de scóle Iosif Gradinariu per Vinga in Sécásny, éra recurentii se se presenteze in vreo Dumineca séu serbatóre in s. biserica, spre a-si aretá desteritatea in cantare, tipicu si cunoscintia a noteloru.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **IOSIF GRADINARIU**, m. p. insp. scol.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca din comun'a **Jac'a**, (Zsáka) inspectoratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca in **6/18 Augustu a. c.**

Emolumintele;

In bani numerariu 100 fl.; 16 cubule si doue mesure grâu de pâne; banii si grâulu se solvescu respective mesurá anticipativu in rate treilunare; $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu aratoriu dimpreuna cu dreptulu de pasionatu; pen-

tru lucrarea pamentului comun'a bisericeasca solvesce invetiatiunii 15 fl.; stólele dela mortu mare 1 fl. dela mortu micu 50 cr.; dela cununii 90 cr.; pentru conferintiele invetiatoresci are dela comun'a bisericeasca trasura in natura si 60 cr. la di; cortelu liberu cu gradina de legumi.

Recursele ajustate conform prescrijeloru Statutului organicu si §-lui 6 art. XVIII. din 1879, — adresate comitetului parochialu, — sè se tramita subscrisului in Oradea-mare (N.-magyar uteza 22 sz.) pana inclusive 3/15. Augustu a. c.; avendu recurintii in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biseric'a din locu, spre a-si aretà desteritatea in cantare si tipiculu bisericescu. — Contributiunea pentru pamentu o solvesce comun'a bisericeasca.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea statiunii invetiatoresci din comun'a Chislazu, protopresviteratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe Mercuri in 2/14. Augustu 1889.

Emolumintele sunt:

1. 25 cubule de bucate, 15 grâu, 10 cucuruзу, computatu cubululu per 5 fl. 60 cr. 140 fl. — 2. Dela totu numeru de casa câte 50 cr. 50 fl. — 3. 10 jugere de pamentu 72 fl. — 4. Pasiune pentru vite 4 fl. — 5. Pentru adusulu lemneloru opt care 8 fl. — 6. Venitulu cantoralu 30 fl. — 7. Cuartírulu cu gradina computatu in 30 fl. De totu 334 fl.

Recursele instruite conform prescrijeloru stat org. si adresate comitetului parochialu din Chislazu sè se tramita subscrisului in Oradea-mare (N. magyar-uteza 22. sz.) pana in 31. Iuliu (12. Augustu) a. c. ér recurintii au sè se presenteze in vre-o Dumineca ori serbatóre in biseric'a locala spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu inspector de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca dela scóla gr. or. din Siusturogiu, protopresviteratulu Oradii-mari alegerea se va tiene Joi in 3/15 Augustu 1889.

Emolumintele sunt:

1. Dela 75 case câte o vica de bucate 93 fl. 75 cr. — 2. Dela tóte casa câte 1 fl. 75 fl. — 3. Pentru fiesce care scolaru câte 50 cr. 16 fl. 50 cr. — 4. 3 orgii de lemne aduse acasa 24 fl. — 5. 6 cara de crengi de lemne aduse acasa 6 fl. — 6. Pamentu aretoriu de 7 cubule si pasiune 30 fl. — 7. Venitulu cantoralu 10 fl. — 8. 23 pluguri câte 1/2 di per 1 fl. 23 fl. — 9. 42 dile de lucru cu manile per 60 cr. 25 fl. 20 cr. Sum'a 303 fl. 45 cr.

Recursele instruite conform statutului organicu si adresate comitetului parochialu din Siusturogiu sè se tramita subscrisului in Oradea-mare (N. magyar-uteza 22. sz.) pana in 1/13. Augustu, éra recurintii au sè se presentadie pana la alegere in st. biserica pentru a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: TOM'A PACALA, m. p. protopopu si inspectoru de scóle.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din V. Velenti'a, protopresviteratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe Dumineca in 30 Iuliu (11. August) 1889.

Dotatiunea e:

1. Cortelu liberu. — 2. In bani 300 fl. — 3. 2 orgii de lemne din care e a-se incaldi si scól'a. — 4. accidentiele cantorali.

Recursele ajustate in sensul statutului organicu si adresate comitetului parochialu din V.-Velenti'a sunt a-se tramite subscrisului in Oradea-mare (N. magyar-uteza 22. sz.) pana in 26. Iuliu (7. Augustu); ér recurintii au sè se presentadie pana la alegere in s. biserica spre a-si aretà desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopopu inspectoru de scóle.

—□—

Nr. 2595.

Pentru deplinirea duoru catedre vacante de profesori in despartimentulu pedagogicu dela institutulu pedagogico-teologicu romanu ortodocsu din Arad, si anume: pentru catedr'a de geografia, istoria si limb'a si literatur'a romana, precum si pentru catedr'a de sciintiele naturale, economia si limb'a germana se escrie concursu cu terminu de 30 de dile dela prim'a publicare in „Biseric'a si Scól'a.“

Salariulu impreunatu cu fiecare din aceste catedre este de câte 900 fl. v. a. si dreptulu la quinquenalielie staverinde prin venerabilulu sinodu eparchialu.

Doritorii de a ocupá vre un'a din aceste catedre se aviséza a-si substerne pana la terminulu indicatu subscrisului Consistoriu recoursele loru instruite cu documentele despre cualificatiunea prescisa prin statutulu organicu alu bisericeii nóstre si articulu de lege XXX. din 1883, si respective prin conclusulu sinodului eparchialu aradanu de sub Nru prot. 69 din 1885.

Arad, 22. Iunie 1889.

Consistoriulu eparchialu gr. or. romanu din Aradu.

—□—

Pentru statiunea invetiatorésca din Jadaniu, cottul Timisiu, inspectoratulu Vinga, cu terminu de alegere la 6/18. August, a. c. adeca serbatorea Schimbarei la fatia.

Emolumintele anuale:

1. In bani gata 126 fl. v: a.
2. Naturale 2767 1/2 litre grâu curatu si 922 1/2 litre secara, — 16 metri □ de lemne si 8 met. de pae, — pentru 1 maj. clisa 22 fl. pentru 12 kilo lumini de seu 7 fl. — pentru 40 kilo sare 4 fl. 80 cr., — 4 jugere pamentu aratoriu estravilanu, — Una gradina estravilana de 800 □ — Cuartiru cu 1 chilia langa sal'a de invetiamentu si 1 culina si camara in curtea scólei, cu unu intravilanu de 400 □ pentru legume.

Dela cei ce voru reflectá la acestu postu se pretinde a) Testimoniu de cualificatiune cu succesu laudabilu s'au bunu, si cu calculu din limb'a magiara. b) Atestatu despre conduit'a politica de pana acum'a. c) déca e casatoritu estrasu de cununie, si atestatu despre conduita s'a familiaria, éra déca nu e casatoritu atestatu de moralitate, d) cei cu clase si limbistiei, vor fi preferiti.

Recursurile cuvinciosu ajustate, adresate catra comitetulu parochialu sè se tramita Rev. Domn Archipu Munteanu, inspectoru de scóle in Monastirea Hodos-Bodrog, p. u. Zádorlak Cotul. Temesiu pana la 3/15 August, éra recurintii au in vre-o dumineca s'au serbatóre a se presentá la biseric'a locala, spre a-si aretà desteritatea in tipicu si cantu.

Jadaniu, 25. Iunie 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: ARCHIP MUNTEAN, m. p. insp. scól.